

ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ КУРСУ “СПОРТИВНА МЕТРОЛОГІЯ” ТА ЙОГО ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

Наталія ОПІЄНКО

Хмельницький державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка

Постійний ріст спортивних досягнень, обумовлений удосконаленням ТЗН, спортивних приладів, форми та інвентаря, використанням фармакологічних препаратів та засобів відновлення, нових методологічних підходів до тренувальної та змагальної діяльності спортсменів, вимагає нового підходу до вибору тестів для оцінки фізичного стану спортсменів, рівня їхньої техніко-тактичної майстерності, способу визначення результативності тренувальної та змагальної діяльності.

Метою спортивної метрології є обробка і аналіз інформації, що надходить від спортсмена (фізкультурника, спортивного колективу). Це дозволяє вибрати основні види роботи, якісно скласти плани і програми підготовки.

Вивчення дисципліни сприяє розширенню світогляду спеціалістів, підвищує професійний рівень, формує практичні навички метрологічного контролю у спорті та фізичному вихованні, стимулює самопізнання. Відтак, спортивній метрології належить важливе місце у підготовці фахівця фізичного виховання та спорту.

“Спортивна метрологія” є конкретним додатком до загальної метрології, має свій предмет обсяг і зміст, структуру. Як специфічна галузь наукових знань, вона знаходиться на перехресті трьох наук: математики, метрології, фізичної культури та спорту.

Предметом спортивної метрології є комплексний контроль у фізичному вихованні спортсменів і використання його результатів у плануванні підготовки спортсменів і тренувальників.

Для вивчення предмету “Спортивна метрологія” навчальним планом факультету фізичного виховання приділяється один семестр. Позитивним, на нашу думку, є те, що цей предмет вивчається у п'ятому семестрі після оволодіння студентами знань, навичок і практичних умінь з біохімії, фізіології, біомеханіки.

До основних розділів предмету “Спортивна метрологія” входять:

- основи теорії комплексного контролю і математичні методи у фізичному вихованні і спорті;
- техніки спортивно-педагогічних вимірювань;
- метрологічні основи комплексного контролю у фізичному вихованні і спорті: контроль за фізичним станом спортсмена; контроль за технічною та тактичною підготовленістю; контроль за тренувальними та змагальними навантаженнями; контроль за змагальною діяльністю.

В останньому розділі курсу пропонуються основи математичної статистики, оскільки одним з основ математичної статистики є обов'язковою умовою оволодіння курсом “Спортивної метрології” і необхідні студенту, який знає (а, можливо, дещо забув) математику з об'ємі середньої школи. Математична статистика дає спеціалістам-фізкультурникам, добре розроблений апарат для об'єктивного аналізу результатів тренувальної, медичного, психологічного обстеження і розробки практичних рекомендацій по удосконаленню спортивної підготовки.

“Спортивна метрологія” є специфічним предметом для студентів факультетів фізичного виховання і досить складним для засвоєння. Головною проблемою вивчення

спортивної метрології студентами є уявлення про складність самого предмету (специфічні терміни та математичні операції, неусвідомленість студентами зв'язку отриманих теоретичних знань із застосуванням їх у практичній роботі). Тому весь лекційний курс, семінарські заняття повинні бути тісно пов'язані теоретико-методичним матеріалом і прикладами практичного його використання. Це, на наш погляд, справлятиме позитивний вплив і на самостійну роботу фахівців у майбутньому.

Складність вивчення дисципліни полягає в тому, що значний відсоток (41%) навчального матеріалу перенесений на самостійну роботу (самостійне опрацювання окремих тем, індивідуальні розрахунково-графічні роботи, обробка та аналіз результатів комплексного тестування, написання рефератів тощо).

На кожен розрахунково-графічний розрахунок нами розроблено для студентів варіанти завдань. До них додається приклад розрахунку. На кожне завдання вирахований результат за прикладом і викладач користується ним під час контролю виконання студентами роботи. Бажання виконати завдання безпомилково та усвідомлення наявності відповіді на завдання у викладача сприяє позитивній мотивації студентів до виконання самостійних завдань, а, відтак, і, з одного боку, більшій зацікавленості дисципліною, а з іншого – зникненню уявлення про складність вирішення завдань.

Чекає на своє вирішення проблема інформативного забезпечення курсу. Останні підручники зі спортивної метрології опубліковувались у 80-х роках минулого сторіччя (В.М. Зациорский, 1982; М.А. Годик, 1988). Не існує нині і сучасного україномовного видання з порушеної проблематики. Тому, до вирішення проблеми залучаються молоді науковці. Так, як один з напрямів інтенсифікації вивчення студентами дисципліни "Спортивна метрологія" автори (1, 2) нині пропонують введення у навчальний процес комп'ютерних програм (сучасних інформаційних технологій). Позитивним, на нашу думку, може бути використання комп'ютерних програм при застосуванні їх для тестової оцінки знань студентів, що дозволяє об'єктивізувати процес оцінювання і усуває можливість фальсифікації його результатів. А об'єктивність оцінювання підвищує мотивацію студентів до покращення якості навчання.

Негативним є варіант, коли універсальна ЕОТ надає користувачам пакети готових програм, що дають відповіді незалежно від суті завдання.

Нами розроблено навчально-методичний комплекс з дисципліни, використання якого дещо полегшує студентам вивчення курсу.

Першочергове завдання фахівцям на майбутнє – об'єднати свої знання, науковий потенціал, вивчити досвід зарубіжних країн задля написання сучасного підручника з спортивної метрології, що дозволить більш якісно навчати студентів.

Література:

1. В. Матвійів. Комп'ютерна програма для тестового контролю знань студентів з курсу "Математична статистика і комп'ютерна техніка". – Зб. наук. статей з галузі фізичної культури та спорту "Молода спортивна наука України": Випуск 4. – Львів, 2000. – С. 109-110.
2. Наумова Н.І. Комп'ютерні технології у навчальному процесі з фізичного виховання у ВУЗі. – Зб. наук. праць Волинського ДУ ім. Лесі Українки. – Луцьк: "Медіа" – 1999. – С. 201-203.

THE PROBLEMS OF SUCH SUBJECT AS “SPORT METROLOGY” AND ITS IMPORTANCE FOR THE FUTURE AUTHORITY.

Nataliya OGIENKO

This article throws light upon the problems of such subject as “Sport metrology”; the demerits and the ways of improving of the process of preparation of future specialists on physical training are shown in this article.

ХАРАКТЕРИСТИКА ЗАВДАНЬ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ФАКУЛЬТЕТІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ЗІ СПОРТИВНО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Володимир НАУМЧУК

Чернівецький державний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Згідно з відомою, що в основі підготовки фахівців має бути самостійна праця студентів навчання із засвоєння накопичених людством знань у тій чи іншій сфері діяльності. У дидактиці вищої школи більшість дослідників (А.М.Алексюк, С.А.Ангельський, В.І.Загвязинський, І.І.Кобиляцький та ін.) розглядають самостійність студентів як обов’язкову умову успішного формування майбутнього фахівця, як один із основних принципів вузівської дидактики, а самостійну роботу студентів – як основний шлях реалізації цього принципу.

Інтерес до проблеми самостійної роботи студентів зберігається вже протягом століть і не зменшується у наш час. Однак необхідно зазначити, що, якщо вивченню проблеми самостійної роботи як категорії в психолого-педагогічній науці присвячена велика кількість досліджень, то цього не можна сказати про місце самостійної роботи в діяльності вчителя фізичної культури.

Зараз, самостійна робота зі спортивно-педагогічних дисциплін – це одна з найбільш перспективних форм удосконалення підготовки

майбутніх учителів фізичної культури в сучасних умовах вищої педагогічної школи. Самостійна робота втягує студентів до професійного становлення через нормативну побудову самостійності, а створює креативні умови, надаючи їм можливість самим визначати шляхи оволодіння професією. Ми виходимо з того, що стрижнем самостійної роботи студентів є самостійність пізнавальної задачі та способу її розв’язання без прямої допомоги викладача або з мінімальним його втручанням. При цьому самостійна діяльність студентів завжди спрямована на перехід від способу відтворення до принципово іншого способу вирішення задачі.

Виконання самостійної роботи пов’язане з розв’язанням системи навчально-виховних завдань, які виступають основою самопоступу процесу професійної діяльності. Від правильно поставленого та усвідомленого студентами навчально-виховного завдання значною мірою залежить просування майбутніх фахівців від